

EDIFICIS DE LLEURE

L'AMFITEATRE I EL CIRC

Guió expositiu del tema

- **Introducció:** els jocs o *ludi publici*.
- **Desenvolupament**
 - estructura de l'amfiteatre.
 - espectacles de l'amfiteatre.
 - origen i estructura del circ.
 - espectacles del circ.
- **Conclusió**

Els ludi publici

- Els romans eren molt aficionats als jocs.
- Els *ludi publici* eren els espectacles públics que, en el seu origen, tenien un origen religiós ja que se celebraven en honor d'un déu.
- Amb el pas del temps, però, van adquirir un caire més aviat polític, perquè eren organitzats per acontentar les masses i d'aquesta manera, allunyar-les dels problemes polítics i econòmics. D'aquí prové l'expressió "*panem et circenses*": la distribució gratuïta de blat, diners i distraccions.
- Eren organitzats i pagats per un magistrat, que buscava vots per a les properes eleccions, o per l'emperador,.

Classificació dels *ludi*

- Era el poble romà (la *plebs*) qui gaudia d'aquests espectacles que poden ser classificats com a:
- - *ludi circenses*, les curses de carros que es feien al Circ.
- - *munera gladiatoria*, els combats de gladiadors que es feien a l' Amfiteatre. En aquest edifici també tenien lloc les *venationes* (combats amb animals), les *naumachiae* (batalles navals) o la representació de **drames mitològics**.
- - *ludi scaenici*, representacions teatrals que es feien al Teatre.

Estructura d'un amfiteatre

HARENA

ARENA

És el lloc on es feien els espectacles.

Es diu així pel material que el cobria.

CAVEA

CÀVEA

És el lloc on es situava el públic.

Ima cavea

*Media
cavea*

Summa cavea

SUBTERRANEUS o *FOSSAE*

SOTERRANI

És el lloc on es guardaven els decorats, també hi havia gàbies i tot el material necessari.

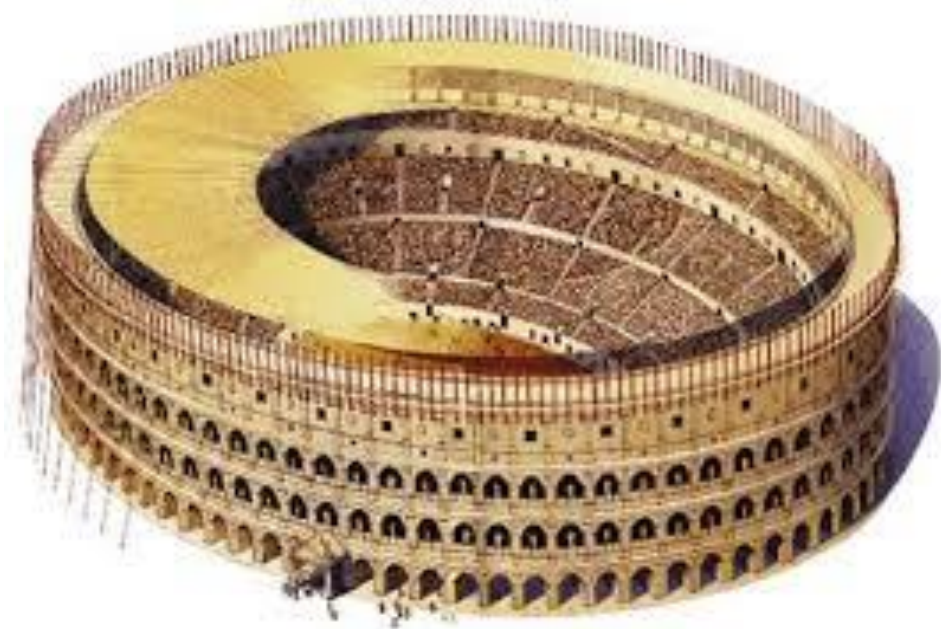
VOMITORIA

- Portes d'entrada a l'amfiteatre de Tàrraco

VELUM

- Eren descoberts però si era necessari es cobria amb un **tendal** (*velum*)

PULPITUM

- Sembla ser que al centre de la graderia hi ha un gran arc amb una plataforma on seien les autoritats.

El *COLISSEUM* de Roma o Anfiteatre Flavi.

- Era el més gran de tot l'Imperi. Rep el seu nom perquè ben a prop hi havia una estàtua colossal de l'emperador Neró.

Amfiteatre de Nimes (França)

- Un dels més grans de la Gàl.lia.

Amfiteatre d'el- Djem (Àfrica)

MUNERA GLADIATORIA: LES LLUITES DE GLADIADORS

- Origen de l'espectacle
- La seva procedència.
- Categories de gladiadors.
- La vida dels gladiadors a les escoles. El *lanista*.
- El banquet de la vigília: la *cena libera*.
- La desfilada: *Ave Caesar, morituri te salutant*.
- La lluita per parelles. El final de la lluita.
- Els premis.
- Dones gladiadores?
- Els ídols de les dones.

Origen de l'espectacle

- Les lluites de gladiadors (*gladiator, -is*) es van originar com a ofrenes privades en honor a un difunt en el dia del seu funeral (costum del poble etrusc), però durant l'època de l'Imperi van acabar sent un espectacle sanguinari de masses.
- L'origen del mot *gladiator* deriva de la paraula *gladius*, l'espasa que feien servir.

MUNERA GLADIATORIA: retiarius i mirmillo.

Dones gladiadores

- A partir de l'any 60 dC algunes dones van començar a participar en els combats com a element excepcional i exòtic. Probablement les gladiadores estarien sotmeses a les mateixes regles i entrenament que els homes dedicats a aquest ofici. La moral romana exigia que aquestes també fossin de classes socials baixes. Alguns van interpretar la introducció de les dones com a un símptoma de corrupció en la sensibilitat i la moral de la societat romana.

Dones gladiadores

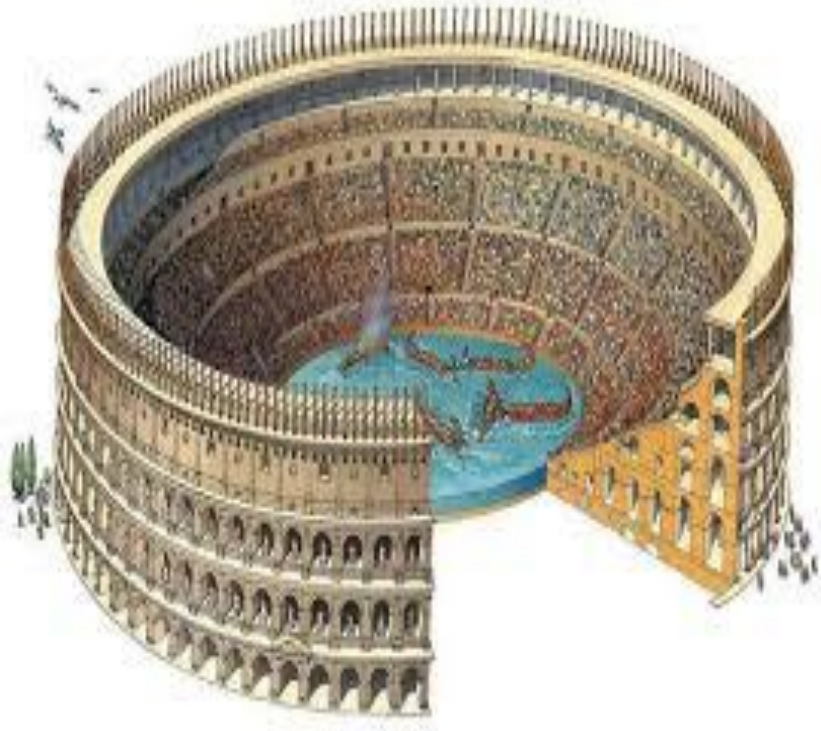

VENATIONES

- Tenien diferents modalitats: exhibicions de feres exòtiques, lluites contra feres, lluites d'homes contra feres i homes llençats a les feres. Aquest espectacle es feia generalment abans del migdia, i després començaven els combats de gladiadors (*munus gladiatorum*). Tot i que al principi el públic va arribar a mostrar la seva desaprovació, el cert és que aquests espectacles també van acabar sent acceptats.

NAUMACHIAE

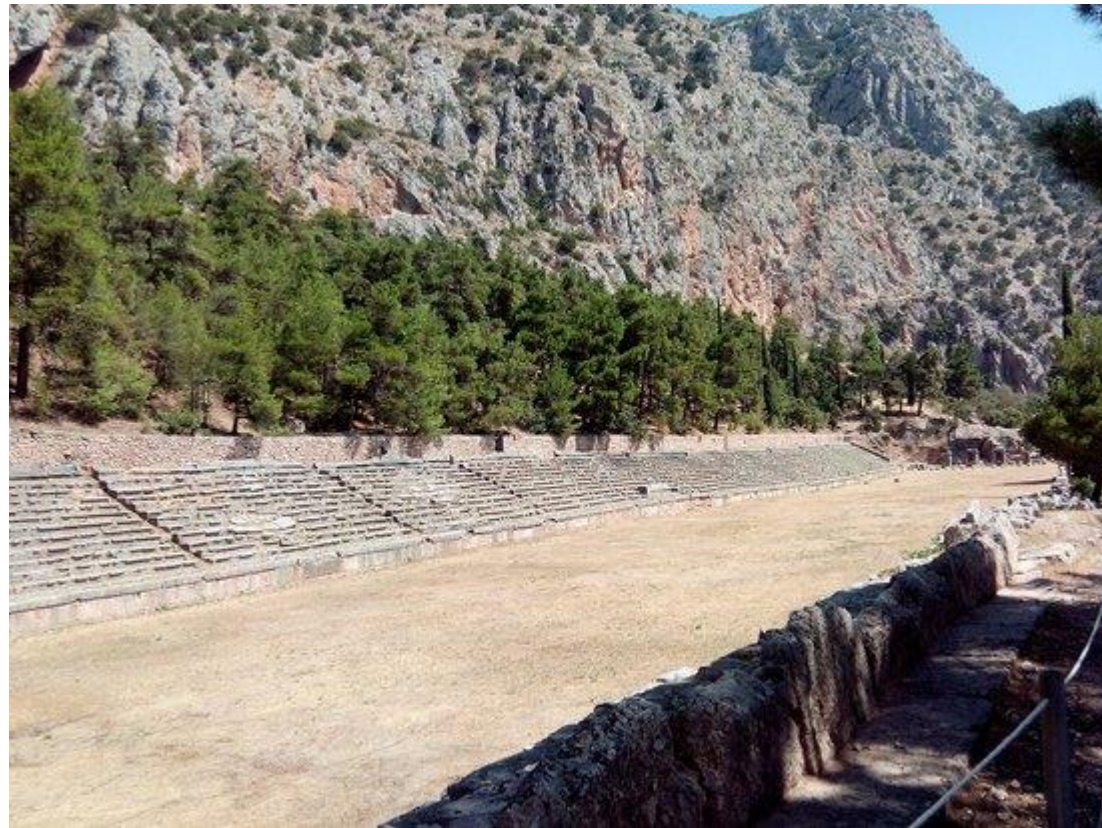
DRAMES MITOLÒGICS

- Tant cruent com els altres, ja que els actors morien o patien de manera real el càstig que rebien els protagonistes del mite representat.

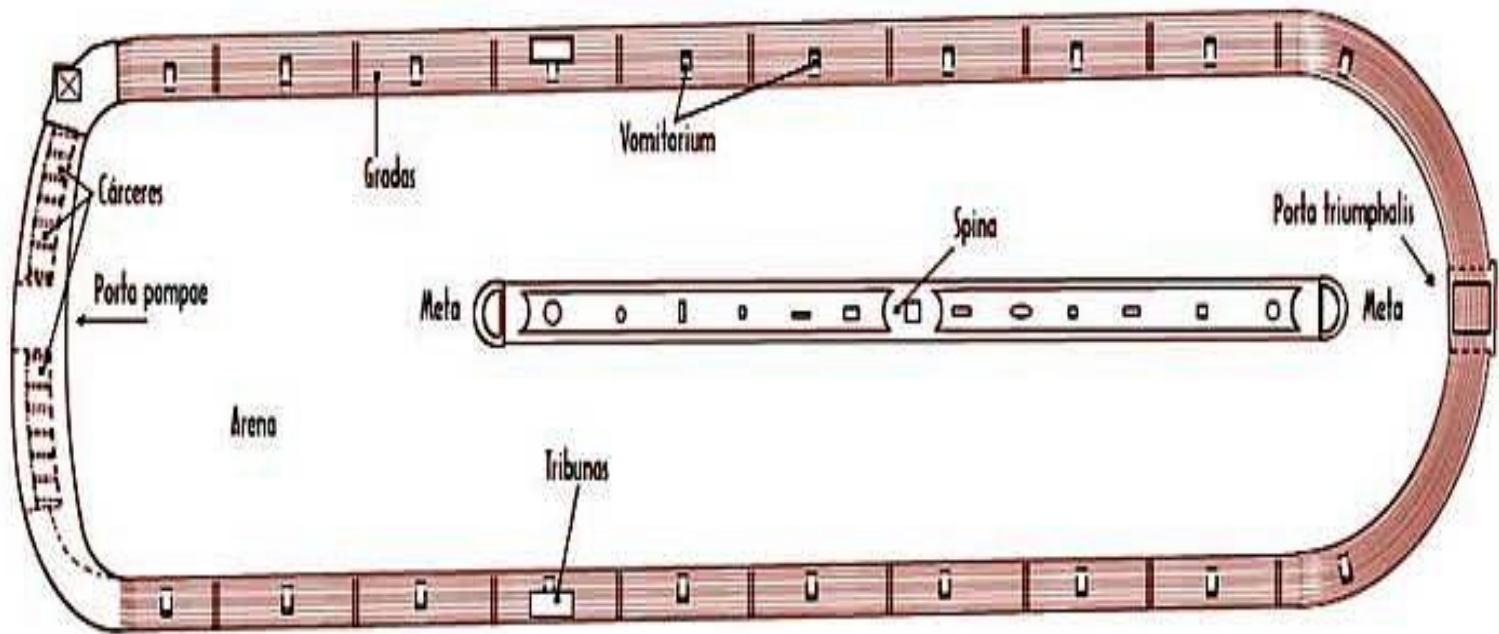
EL CIRC

- L'edifici del circ prové de l'hipòdrom grec, per això tenia una forma allargada, rectangular amb els costats menors corbats.

Hipòdrom
de Delfos
(Grècia)

ESTRUCTURA

Planta

PARTS

- *Porta pompae*: situada al costat sense grades, era la porta per on entraven els participants.
- *Porta triumphalis*: on s'hi trobaven els jutjes.
- *Pulvinar*: era la llotja per a les autoritats (tribuna).
- *Spina, metae, carceres, arena, cavea, vomitorium*.

Maqueta del *Circus Maximus* (Roma)

Planta del Circ d' *Emerita Augusta* (Mèrida)

L'ESPECTACLE

- La Pompa o seguici.
- Comença l'espectacle...
- La carrera.
- Els equips o faccions.

BIGA I TRIGA

Quadrigues de la película “Ben Hur”

Conclusió

- Durant molts anys tots els ciutadans del vast Imperi Romà van poder gaudir en el circ i l'amfiteatre d'aquests espectacles de masses, als quals eren molt afeccionats. El que va començar sent només una forma d'entreteniment durant les celebracions religioses es va convertir en una eina de propaganda política. La política de *panem et circenses* va ser un dels fonaments de l'absolutisme imperial, ja que la *plebs* la va acceptar a canvi de distribucions gratuïtes de blat i diners i de distraccions.